Lietas arhīva Nr. C-0589-17
ECLI:LV:DORT:2017:1122.C13058917.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē, 2017.gada 22.novembrī

Dobeles rajona tiesa:
tiesnese R. Krasovska,
ar tiesas sēdes sekretāru K. Loci
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu Biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu,

Aprakstošā daļa

2017.gada 28.jūlijā Biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk tekstā - Prasītājs) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. D/ (turpmāk tekstā - Atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 15.oktobrī Norvēģijā, Tete, Kirkveien 17, Notteroy, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk – CSNg), kurā tika iesaistīts atbildētājs kā transportlīdzekļa AUDI 80 AVANT, Latvijas valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ vadītājs.

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi ATLE MYHRE piederošajam transportlīdzeklim VW PASSAT ar reģ.Nr./reģistrācijas numurs/.

CSNg zaudējumus nodarīja transportlīdzekļa AUDI 80 AVANT, Latvijas valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/ vadītājs - atbildētājs. Uz CSNg brīdi nebija veikta zaudējumus nodarījušā transportlīdzekļa AUDI 80 AVANT, Latvijas valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/ vadītājs, īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (turpmāk – OCTA).

Saskaņā ar LR Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (redakcijā uz negadījuma brīdi, turpmāk - OCTA likums) 41.panta otrās daļas 1.punktu, Prasītājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai — transportlīdzekļa līzinga gadījumā — līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju. Šajā gadījumā atbildētājs ir bijis transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs – vadītājs.

Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta otro daļu - no OCTA Garantijas fonda līdzekļiem izmaksā zaudējumu atlīdzību starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos.

Gadījumā, kad ārvalstī nodarīti zaudējumi ar Latvijas Republikā reģistrētu neapdrošinātu transportlīdzekli, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar Zaļās kartes sistēmas Biroju padomes (Council of Bureawc, turpmāk – ZK Biroju padome; informācija par ZK Biroju padomi un visi normatīvie dokumenti, kas attiecas uz nacionālajiem birojiem, pieejami ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org). Ģenerālajā asamblejā 2002. gada 30. maijā pieņemtajiem Iekšējās kārtības noteikumiem, kas grozīti ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas lēmumu 2008.gada 29.maijā un kas spēkā arī CSNg brīdī (Internal Regulations spēkā esošā redakcija, turpmāk – IKN, pieejama ZK Biroju padomes mājas lapā: www.cobx.org sadaļā: Green Card System, Documents).

2003. gada 28. jūlijā Eiropas Kopienu Komisija (turpmāk – EKK) pieņēma Eiropas Savienības dalībvalstīm adresētu lēmumu Nr. 2003/564/EC, kam pielikumā pievienots daudzpusējais nolīgums starp Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu un citu asociēto valstu nacionālajiem apdrošināšanas birojiem (Agreement between the national insurers ' bureaux of the Member States of the European Economic Area and other Associate States, turpmāk — daudzpusējais nolīgums), kas parakstīts 2002. gada 30. maijā un ir neatņemama lēmuma sastāvdaļa. Ar daudzpusējo nolīgumu dalībvalstis uzņēmās saistības pakļauties IKN, kas pievienoti daudzpusējā nolīguma pielikumā (minētais EKK lēmums, daudzpusējais nolīgums un IKN ir publicēti Eiropas Savienības oficiālajā laikrakstā Nr. L192 31.07.2003. un ir publiski pieejami ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org).

Latvija daudzpusējam nolīgumam pievienojusies 2003. gada 1. novembrī, parakstot daudzpusējā nolīguma Pielikumu Nr.1 (ADDENDUM No.1 to the Multilateral Agreement between National Insurers Bureaux of the Member States qf the European Economic Area and other Associate States dated 30th May 2002 (turpmāk - daudzpusējā nolīguma 1.pielikums), publiski pieejams ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org). 2003.gada 1.novembrī daudzpusējā nolīguma 1.pielikumu saskaņā ar 1997. gada 13. martā pieņemto Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu (Publicēts: Vēstnesis, 25.03.1997, nr. 80) parakstījusi valsts pārvaldes iestāde — Latvijas Republikas Satiksmes birojs, kura saistību un tiesību pārņēmējs saskaņā ar OCTA likuma pārejas noteikumu 10.punktu ir prasītājs. Saskaņā ar ZK Biroju padomes paziņojumu daudzpusējā nolīguma 1.pielikums Latvijai kļuva saistošs ar 2004.gada 30.aprīli.

Saskaņā ar IKN 3.4. punktu, birojs visas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas risina autonomi, ievērojot tos tiesību aktus, kas piemērojami valstī, kurā nelaimes gadījums noticis (šajā gadījumā — Norvēģijas tiesību aktus). Saskaņā ar minēto punktu birojam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā — Norvēģijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs) ir ekskluzīvas tiesības visos jautājumos, kas saistīti ar attiecīgās valsts nacionālo tiesību aktu skaidrojumu.

IKN 5.1. punkts paredz, ka pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas un papildus zaudējumu, kas radušies saistībā ar prasības administrēšanu (piem., juridiskie pakalpojumi, transportēšana u.c.), atlīdzināšanas viena gada laikā no dienas, kad izdarīts pēdējais maksājums par labu cietušajam, tam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā — Norvēģijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs), pa faksu vai e-pastu jānosūta prasība atlīdzināt minētos zaudējumus un atlīdzību par prasības kārtošanu biroja dalībniekam (apdrošinātājam) vai attiecīgajam birojam (šajā gadījumā prasītājai, jo transportlīdzeklis nav bijis apdrošināts). Minētajā punktā arī norādīts, ka atlīdzību par prasības kārtošanu, kas maksājama attiecīgajam birojam, nosaka ZK Biroju padome. Ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas 2003.gada lēmumu Nr. 2 (informācija par minēto lēmumu pieejama ZK Biroju padomes mājas lapā) tika noteikts, ka atlīdzība par prasības kārtošanu tiek aprēķināta 15% apmērā no zaudējumu summas, bet ne mazāk kā 200 EUR apmērā. Saskaņā ar IKN 5.2. punktu LTAB jāapmaksā prasības 2 mēnešu laikā, skaitot no pieprasījuma dienas, pamatojoties uz ārvalsts biroja pieprasījumu, neskatoties uz to, ir vai nav saņemti dokumenti, kas apliecina zaudējumu apmēru un izmaksu cietušajam.

2012.gada 5.jūnijā prasītājs saņēmis Norvēģijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja atbilstoši IKN 5.punktam iesniegto pieteikumu ar lūgumu

atlīdzināt Norvēģijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam 2011.gada 15.oktobrī notikušajā CSNg radītos zaudējumus, un atbilstoši IKN piemērojamos administrēšanas izdevumus, bet pavisam kopā NOK 26781,00 jeb LVL 2477,24 jeb EUR 3524 79, t.sk. zaudējumu atlīdzināšana par transportlīdzekļa bojājumiem NOK 23201,00 (LVL 2146,09), bankas komisija NOK 100,00 (LVL 9,25) un IKN 5.punktā noteiktās atlīdzības par prasības kārtošanu daļu NOK 23480,00 (LVL 321,90) apmērā.

Prasītājs, atbilstoši Norvēģijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja pieteikumam, 2012.gada 6.jūlijā pieņēmis lēmumu Nr.0462/W-26/2012-N atlīdzināt atlīdzības summu NOK 26781,00 jeb EUR 3524,79 kopsummā un veicis apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, pamatojoties uz OCTA likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu un 51.panta otro daļu, kā arī IKN 10.punktu, kas paredz, ka birojiem, pamatojoties uz pilnīgu savstarpīgumu, jāgarantē visu saskaņā ar IKN nomaksājamo summu atlīdzināšana, kas izriet no jebkura nelaimes gadījuma saistībā ar transportlīdzekli, kas parasti atrodas tās valsts teritorijā, kas atrodas katra no šo biroju kompetencē, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzeklis ir apdrošināts vai nē.

Prasītāja veikto apdrošināšanas atlīdzības maksājumu apliecina 2012.gada 9.jūlija maksājuma uzdevums Nr.5.

Ievērojot minēto, prasītājs ceļ prasību par zaudējumiem sakarā ar izmaksu Norvēģijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam par Atle Myhre piederošajam transportlīdzeklim nodarītajiem zaudējumiem CSNg rezultātā.

Civillikuma 1779. pants nosaka, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Prasītājs uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi 13.07.2012.g., 02.10.2012.g., 02.01.2013.g., 21.05.2013.g., 04.07.2013.g., 06.06.2014.g. nosūtīja pretenzijas par zaudējumu atlīdzināšanu ar lūgumu veikt samaksu, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti.

Atbildētājs ir veicis daļējo samaksu EUR 486,84 kopsummā, līdz ar ko atlikusī neatlīdzināto zaudējumu summa sastāda EUR 3037,95 (EUR 3524,79 mīnuss EUR 486,84).

Tā kā atbildētājs nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi pilnā apmērā, prasītājs atbilstoši 2008.gada 3.novembra Sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas LVL 60,50, t.sk. PVN 21% (EUR 86,08) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana), kas ir apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA "Julianus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu un prasītāja maksājuma uzdevumu.

SIA „Julianus Inkasso Latvija" no savas puses 08.04.2015.g., 11.05.2015.g. nosūtīja atbildētāja adresē pretenzijas ar lūgumu veikt samaksu līdz 18.05.2015.g., t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par zaudējumu summas, likumisko procentu un ar zaudējumu piedziņu saistīto izdevumu un tiesas izdevumu piedziņu LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Tā kā apmaksa netika veikta brīdinājumā noteiktajā termiņā, pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktu, par zaudējumu apmaksas kavējumu aprēķināti likumiskie procenti, kas atbilstoši LR Civillikuma 1765.pantam ir 6 procenti gadā. Likumiskie procenti aprēķināti par laika periodu no 18.05.2015.g. līdz 30.06.2017.g. par 773 kavētām dienām pēc sekojošās formulas: zaudējumu summa EUR 3037,95 x kavēto dienu skaits 773 dn. x 0.01644/100 un sastāda EUR 386,07.

OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka no Garantijas fonda sedz ne tikai izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar OCTA likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, bet arī izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Likumdevējs skaidri ir norādījis, kādi zaudējumi vēl rodas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam, un tie ir prasību nokārtošanai nepieciešamie izdevumi - 1) izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām un 2) izdevumi, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā (prasībā saukti par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem EUR 86,08 (LVL 60,50 apmērā), kas izmaksājami no Garantijas fonda.

Tādējādi, zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumi EUR 86,08 (t.sk. PVN 21%) apmērā OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta izpratnē ir izdevumi, kas prasītājai radušies atgūstot no Garantijas fonda izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību regresa kārtībā (LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 30.06.2015.g. spriedums lietā Nr.SKC-0093/2015).

Šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājam mantiski novērtējamu pamatumu jeb zaudējumus.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1779., 1784.pantunosacījumiem, kā arī OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta nosacījumiem, prasītājs uzskata, ka atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un likumiskos procentus par apmaksas kavējumu, bet arī papildus zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 51.punktu un 148.panta 13.daļu, prasītājs paziņo, ka pirms vēršanās tiesā mediācija netika izmantota strīda risināšanai, kā arī turpmāk prasītājs nepiekrīt izmantot mediāciju.

Papildus minētajiem zaudējumiem LTAB ir radušies zaudējumi saistībā ar SIA „Skrivanek Baltic" apmaksātajiem pakalpojumiem — prasības pieteikumam pievienoto dokumentu tulkojumu un tā notariālu apliecinājumu EUR 5,45 apmērā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un vadoties no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkta, 42.panta, 44.panta otrās daļas 2.punkta, 51.panta otrās daļas un trešās daļas, Civillikuma 1779.panta, Civilprocesa likuma 1.panta, 26. panta pirmās daļas, 41.panta, 195. panta, lūdzam tiesu piedzīt no atbildētāja par labu Biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" galveno parādu EUR 3124,03 apmērā; likumiskos procentus EUR 386,07 apmērā, bet kopā — EUR 3510,10; piedzīt no atbildētāja visus tiesas izdevumus, t.sk. valsts nodevu EUR 375,14 apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,20 un EUR 5,45 par dokumentu tulkojumu; noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda. Parādsaistību summu ieskaitīt biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" norēķinu kontā LV65HABA0551022538931, AS "Swedbank".

2017.gada 31.jūlijā atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī atbildētāja deklarētās dzīves vietas adrese, nosūtīts prasības pieteikums, izskaidrotas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas 43.lapa).

Atbildētāja paskaidrojums tiesas noteiktajā termiņā tiesā nav saņemts.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2017.gada 21.novembrī tiesā saņemts prasītāja pārstāvja iesniegums ar lūgumu izskatīt prasību bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, nav paziņojis par neierašanās iemesliem un nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Par tiesas sēdi atbildētājam paziņots likumā paredzētajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīves vietu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmo daļu, ja

tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, proti, ierakstītā pasta sūtījumā, ierakstītā pasta sūtījumā ar paziņojumu par saņemšanu vai vienkāršā pasta sūtījumā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese – pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu, un fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes un apmierināt prasītāja puses lūgumu un lietu skatīt bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 20.panta ceturto daļu, transportlīdzekļu īpašnieku, valdītāju un turētāju pienākums ir veikt mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieka, valdītāja un turētāja civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu likumos un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ceļu satiksmes likuma 44.panta otrā un trešajā daļā noteikts, ka par transportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarīto zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks vai valdītājs, ja viņš nepierāda, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ, ar paša cietušā nodomu vai cietušā rupjas neuzmanības dēļ vai arī citu iemeslu dēļ, kuri saskaņā ar likumu atbrīvo no atbildības par zaudējuma atlīdzību. [..] Gadījumos, kad transportlīdzeklis ir nodots turētājam, par nodarītajiem zaudējumiem atbild turētājs, ja viņš nav vienojies ar īpašnieku par citādu zaudējumu segšanas kārtību. Tomēr, ja turētājs atrodas prombūtnē (ārpus valsts robežām), nav zināma viņa dzīvesvieta vai pilnīga zaudējumu piedziņa no viņa nav iespējama, par zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt tos zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkta noteikts, ka transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai - transportlīdzekļa līzinga gadījumā - līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 42.pantā noteikts, ka ārvalstniekiem, kā arī ārvalstu juridiskajām personām nodarīto zaudējumu atlīdzina Latvijas Republikas likumos un starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 44.panta otrās daļas 2.punktā noteikts, ka Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs izmaksā no Garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību šajā likumā noteiktajos gadījumos.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka Apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta otrā daļā noteikts, ka no Garantijas fonda līdzekļiem izmaksā zaudējumu atlīdzību starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punktā noteikts, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Tiesa secina, ka ar 2012.gada 6.jūlija lēmumu par izmaksu Nr.0462/W-26/2012-N (lietas 13.lapa) ir pierādīts, ka 2011.gada 15.oktobrī plkst. 14:00 Norvēģijā, Tete, Kirkveien 17, Notteroy noticis CSNg, notika automašīnu VW Passat reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ un Audi 80 Avant valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ sadursme. Par zaudējumu nodarījušo transportlīdzekli atzīts Audi 80 Avant valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja atbildētājs.

Pamatojoties uz Van Ameyde Norway AS pieteikumu par Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā radušos izdevumu atlīdzību (lietas 10.-12.lapa), prasītājs 2012.gada 9.jūlijā izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību EUR 3524,79 (2477,24 LVL) apmērā (lietas 15.lapa).

Transportlīdzeklim Audi 80 Avant valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ceļu satiksmes negadījuma brīdī nebija veikta obligātā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

Prasītājs vairākkārt nosūtīja atbildētājam pretenzijas, pirmstiesas brīdinājumus un paziņojumus par zaudējumu atlīdzināšanu ar lūgumu veikt samaksu, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti (lietas 16.-23.lapa).

Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus 3037,95 EUR, jo ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanas brīdī nebija veikta obligātā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

LR Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka no Garantijas fonda sedz ne tikai izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar OCTA likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, bet arī izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Likumdevējs skaidri ir norādījis, kādi zaudējumi vēl rodas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam, un tie ir prasību nokārtošanai nepieciešamie izdevumi - 1) izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām un 2) izdevumi, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā (prasībā saukti par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem), kas izmaksājami no Garantijas fonda.

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, līdz ar to tiesas ieskatā, atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumus, kas ir cēloniskā sakarā ar atbildētāja izvairīšanos no zaudējumu saistībā ar apdrošināšanas atlīdzību izmaksu segšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (CL 844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Prasītājam ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdi ir radušās regresa prasījuma tiesības pret atbildētāju, prasītājs ir veicis visas iespējamās tiesiskās darbības, lai atrisinātu prasījumu ārpus tiesas ceļā, tomēr atbildētājs šo saistību nav izpildījis, nav panākta vienošanās par zaudējumu atlīdzināšanu, līdz ar to prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja procentus.

Civillikuma 1784.pants nosaka, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem. Delikta attiecībās zaudējumu nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem, tas nozīmē – gan par cietušā tagadējās

mantas samazinājumu, gan sagaidāmās peļņas atrāvumu un kā par tiešiem tā netiešiem zaudējumiem (Sk. Civillikuma komentāri saistību tiesības., autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Mans īpašums, Rīga., 2000, 275.lpp.).

Tā kā atbildētājs nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi pilnā apmērā, prasītājs pilnvaroja SIA "Julianus Inkasso Latvija" (lietas 24.lapa) iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas EUR 86,08, t.sk. PVN 21% (LVL 60,50) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, kas ir apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi (lietas 35.lapa) pie sadarbības līguma (lietas 30.-34.lapa), SIA "Julianus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu (lietas 37.lapa) un prasītāja maksājuma uzdevumu (lietas 38.lapa).

Attiecībā uz prasītāja prasījumu daļā par likumisko procentu piedziņu, tiesa vadās no Civillikuma 1788.panta, kas nosaka, kad nav termiņā samaksāti naudas parādi, kreditors var prasīt kā atlīdzību par atrauto peļņu tikai likumiskos procentus[..].

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1765.pants nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

SIA „Julianus Inkasso Latvija" 2015.gada 11.maijā nosūtīja atbildētājam paziņojumu par zaudējumu atmaksu ar lūgumu veikt samaksu līdz 2015.gada 18.maijam (lietas 23.lapa).

Tā kā apmaksa netika veikta pretenzijā noteiktajā termiņā, prasītājs par laika periodu kopš 2015.gada 18.maija līdz 2017.gada 30.jūnijam aprēķināja atbildētājam likumiskos procentus, kas sastāda EUR 386,07.

Prasītājs prasa no atbildētāja piedzīt tikai tiešos zaudējumus un likumiskos kavējuma procentus, tiesas ieskatā prasītāja prasījuma apmērs ir samērīgs ar atbildētāja rīcības rezultātā radīto zaudējumu, līdz ar to prasība ir apmierināma.

Bez tam prasītājam ir radušies izdevumi par dokumentu tulkojumu, šīs lietas ietvaros 5,45 EUR, kas ir atzīstami par atlīdzināmiem prasītājam.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam. Kvīti var izrakstīt vai nu uz paša parāda akta, ja tāds ir, vai atsevišķi.

Atbildētājs savas procesuālās tiesības nav izmantojis – rakstveida paskaidrojumu par celto prasību nav iesniedzis, iebildumus pret prasībā norādītajiem apstākļiem nav izteicis, pierādījumus nav apstrīdējis, ka savas saistības pret prasītāju būtu izpildījis un zaudējumus būtu samaksājis, pierādījumus tiesai nav iesniedzis.

Tāpat atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas liecinātu, ka prasītāja, pilnībā vai arī kādā daļā nebūtu izpildījusi savas saistības, proti, nebūtu veikusi apdrošināšanas atlīdzības izmaksu par atbildētāja izraisītā CSNg rezultātā radītajiem zaudējumiem. Tiesa atzīst par pierādītu saistību neizpildi no atbildētāja puses, jo atbildētājs, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, nav iesniedzis tiesā pierādījumus faktam, ka būtu veicis pilnīgu samaksu saskaņā ar prasītāja nosūtīto Pretenziju par zaudējumu samaksu, līdz ar to prasība ir apmierināma.

Tiesa atzīst, ka prasītājs savu prasījumu ir pierādījis un pamatojis, līdz ar to prasība ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Atbilstoši Civillikuma 1763.panta 1.punktam nosakāms, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis aizdevuma summas lielumu. Civillikuma 1765.panta ceturtā daļa nosaka, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu.

Tiesa atzīst, ka nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 41.panta pirmās daļas noteikumiem pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Šajā gadījumā valsts nodeva, prasītāja labā no atbildētāja piedzenama 375,14 EUR apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR piedzenami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms tiesas sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 93., 94., 97., 193., 195., 199., 204.[1] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr. 40008084453, zaudējumus 3037,95 EUR (trīs tūkstoši trīsdesmit septiņi euro 95 centi); zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumus tiesvedības procesā 86,08 EUR (astoņdesmit seši euro 08 centi); likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2015.gada 18.maija līdz 2017.gada 30.jūnijam 386,07 EUR (trīs simti astoņdesmit seši euro 07 centi), samaksāto valsts nodevu 375,14 (trīs simti septiņdesmit pieci euro 14 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR (trīs euro 14 centi). Dokumentu tulkojuma izdevumus 5,45 EUR (pieci euro 45 centi). Piedzīto summu samaksu veicot prasītāja norēķinu kontā Nr. LV65HABA0551022538931, AS „Swedbank".

Atzīt biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr. 40008084453, tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no zaudējumu 3037,95 EUR summas.

Noteikt /pers. D/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2017.gada 22.novembra, Zemgales apgabaltiesā apelācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese R. Krasovska